

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 9P/41/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8814201149
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Mihóková
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2015:8814201149.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudkyňou JUDr. Ivetou Mihókovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletých, mal. J. D., nar. XX.X.XXXX, bytom pri matke, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny vo Vranove nad Topľou, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, Námestie slobody 5, Vranov nad Topľou, na návrh matky O. E., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom J. XXXX/XX, U., t.č. bytom E. Č.. XXX, za účasti otca D. D., trvale bytom XXX XX S. Č..XX, Z. T., t.č. bytom H. C.+J., E. XXX, XXX XX H., Č. S., o zvýšenie výživného pre mal. dieťaťa, t a k t o

rozhodol:

M e n í sa výživné určené rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou č. k. 9P/157/2013-19 zo dňa 12.12.2013 a to tak, že sa zvyšuje výživné na mal. J. D., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 50,- eur mesačne na sumu 90,- eur mesačne, začínajúc dňom 01.09.2015, ktoré výživné je otec povinný platiť vždy do 20. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky mal. dieťaťa.

Dlžné výživné za obdobie od 01.09.2015 do 30.11.2015 v sume 120,- eur súd p o v o ľ u j e otcovi uhrádzať v mesačných splátkach po 10,- eur mesačne k rukám matky spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok.

Konanie v časti o zvýšenie výživného za obdobie od 1.2.2014 do 31.8.2015 z a s t a v u j e.

V prevyšujúcej časti návrh matky z a m i e t a.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Matka maloletého dieťaťa sa podaným návrhom zo dňa 14.2.2014 domáhala zvýšenia výživného na maloletého syna J. zo sumy 50,- eur mesačne na sumu 300,- eur mesačne. Podanie návrhu odôvodnila tým, že rozsudkom sp. zn. 9P/157/2013 zo dňa 12.12.2013 bol maloletý syn zverený do jej osobnej starostlivosti a jeho otec bol zaviazaný na platenie výživného vo výške 50,- eur mesačne. V tom čase bol otec dieťaťa práceneschopný. Poberal nemocenské dávky. Od februára 2014 otec dieťaťa nastúpil do práce. Preto má za to, že na jeho strane nastala zmena pomerov, čo sa týka jeho príjmu. Otec súdom určenú vyživovaciu povinnosť si riadne neplní. Nad rámec určeného výživného neprispieva. Jej príjem pozostáva z rodičovského príspevku a prídavkov na dieťa. To nestačí na pokrytie všetkých potrieb dieťaťa, jej životných potrieb a zabezpečenie chodu domácnosti.

Navrhovateľka v priebehu súdneho konania na pojednávaní dňa 17.12.2015 uviedla, že požaduje od navrhovateľa zvýšenie výživného odo dňa 1.9.2015 a pokiaľ sa jedná o uplatnený nárok na zvýšenie výživného za obdobie od 1.2.2014 do 31.8.2015, tak v tejto časti berie návrh späť.

Otec maloletého dieťaťa vo veci uviedol, že vzhľadom na jeho zárobkové a majetkové pomery s podaným návrhom nesúhlasí. Je schopný platiť výživné na syna vo výške 50,- eur mesačne.

Kolízny opatrovník navrhol, aby súd zvýšil výživné na maloleté dieťa podľa schopností, možností a majetkových pomerov otca dieťaťa.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s návrhom a jeho prílohami a to pripojeným spisom sp. zn. 9P/157/2013, odpisom mzdového listu otca dieťaťa, rozhodnutím materskej školy v E., správou kolízneho opatrovníka zo dňa 18.11.2015, dokladmi o výdavkoch na mal. dieťa, výsluchom navrhovateľky, zápisnicou z výsluchu otca dieťaťa pred dožiadaným súdom a zistil nasledovný skutkový stav veci:

Rozsudkom tunajšieho súdu č.k.9P/157/2013-19 zo dňa 12.12.2013 bol maloletý J. zverený do osobnej starostlivosti matky, otec dieťaťa bol zaviazaný platením výživného na syna vo výške 50,- eur mesačne k rukám matky dieťaťa vždy do každého 20. dňa toho ktorého mesiaca vopred, počnúc dňom 1.9.2013. Styk otca s dieťaťom bol upravený ako neobmedzený za prítomnosti matky. Z dokladov nachádzajúcich sa v spise vyplýva, že otec dieťaťa bol v čase vedenia súdneho konania zamestnaný, ale od 10.10.2013 bol práceneschopný. Z potvrdenia o výške príjmu je zrejmé, že za obdobie 07/2013 až 09/2013 výška jeho priemerného čistého zárobku bola 7 300,- Kč. Matka maloletého dieťaťa bola v tom čase poberateľkou rodičovského príspevku a prídavkov na dieťa.

Z odpisu mzdového listu otca dieťaťa za rok 2015 vyplýva, že za január až september 2015 dosiahol priemerný čistý mesačný príjem vo výške 8 647,- Kč.

Maloletý J. je podľa rozhodnutia Materskej školy v E. žiakom tejto školy v školskom roku 2015/2016.

Z dokladov predložených navrhovateľkou o výdavkoch na syna vyplýva, že dňa 21.10.2015 mu matka zakúpila topánky za cenu 8,90 eur, dňa 12.9.2015 mu zakúpila ošatenie, tričko, detské tepláky, chlapčenskú mikinu za cenu 16,49 eur, dňa 24.9.2015 mu zakúpila nohavice, čiapku, rolák v cene 22,30 eur, dňa 10.12.2015 pulóver za cenu 2,50 eur, dňa 06.11.2015 mu zakúpila čiapku a ruksak v hodnote 3,99 eur a tričko v hodnote 2,99 eur, dňa 17.12.2015 synovi kúpila čižmy za cenu 5,50 eur. Jedná sa o zvýšené výdavky v súvislosti s nástupom syna do materskej školy.

Podľa dokladu o kúpe zo dňa 13.3.2015, matka dieťaťa zakúpila autosedačku v hodnote 35,- eur od I. G. - E..

Z dokladu o úhrade zálohy na elektrinu, rozhlas, televíziu a plyn, adresa: E. XXX, vyplýva, že mesačná výška poplatkov je 119,22 eur. Tieto poplatky hradí priateľ navrhovateľky.

Podľa správy kolízneho opatrovníka zo dňa 18.11.2015 o prešetrení pomerov v rodine dieťaťa, mal. J. navštevuje materskú školu v E. od septembra 2015. Sporadicky navštevuje neurologickú ambulanciu. Je ešte plienkovaný, hlavne v noci. Matka s dieťaťom žije pri svojom priateľovi v E.. Matka dieťaťa je nezamestnaná a vo februári 2016 očakáva narodenie dieťaťa s jej terajším priateľom. Je poberateľkou dávky v hmotnej núdzi a rodinných prídavkov na maloleté dieťa vo výške 90,72 eur mesačne. Zvýšené výdavky má v súvislosti s úhradou elektriny za rodinný dom v U. vo výške 31,30 eur mesačne a z úhradou dane za komunálny odpad vo výške 35,- eur ročne. Spláca aj exekúciu vo výške 82,- eur. Má výdavky v súvislosti s pobytom syna v materskej škôlke. Finančne jej vypomáha jej priateľ. Podľa udania matky, otec dieťa si pravidelne neplní vyživovaciu povinnosť, o syna nejaví záujem a ani ho neobdarúva. Kolízny opatrovník vzhľadom na zistené skutočnosti doporučil zvýšiť výživné na mal. dieťa podľa schopností, možností a majetkových pomerov otca.

Navrhovateľka vo svojej výpovedi uviedla, že žiada zvýšiť výživné na syna od septembra 2015, lebo J. nastúpil do materskej školy, zvýšili sa jej výdavky. Zdôraznila, že vo februári 2016 očakáva narodenie dieťaťa. V súčasnej dobe žije v spoločnej domácnosti s priateľom C.Š. D. v obci E.. Priateľ je menovec s otcom mal. J.. Priateľ je slobodný a nemá žiadnu vyživovaciu povinnosť. Pracuje v T. ako sústružník. V práci dosahuje priemerný čistý mesačný príjem vo výške 500,- eur. Ona je nezamestnaná, poberá dávku v hmotnej núdzi 80,70 eur a rodinné prídavky vo výške 23,52 eur a výživné od otca, ktoré platí

nepravidelne, mešká niekedy 2 - 3 mesiace. Jej priateľ uhrádza ročne daň z nehnuteľnosti vo výške 17,14 eur a poplatok za komunálny odpad raz ročne vo výške 18,24 eur. Hradí aj všetky náklady na elektrinu, plyn, rozhlas a televíziu v dome, kde v súčasnosti bývajú. Ona uhrádza za rodinný dom v U. mesačne poplatok 31,14 eur. Ide o zálohu na elektrinu a rozhlas a TV. Dom je vo vlastníctve jej otca, dom je neobývaný, otec žije vo Vranove nad Topľou. Na dani uhradila sumu 22,68 eur. V obci E. má prechodný pobyt. Ďalej uviedla, že priateľ si kúpil za 5 000,- eur osobné motorové vozidlo zn. Peugeot. Hnevá ju, že otec nenavštívil syna, keď bol malý. Syn má veľmi dobrý vzťah s terajším priateľom, má ho radšej ako vlastného otca. Ešte uviedla, že v minulosti uhrádzala pre syna životné poistenie. Musela túto poisťku zrušiť, lebo jej to finančne nevychádzalo a otec neplatil výživné pravidelne.

Otec dieťaťa vo svojej výpovedi pred dožiadaným súdom v Pardubiciach uviedol, že s podaným návrhom nesúhlasí. Chce ponechať doterajšiu výšku výživného, lebo nemá taký príjem, aby bol schopný uhrádzať výživné vo výške ako požaduje matka. V súčasnej dobe platí pravidelne výživné vo výške 50,- eur a to poštou k rukám matky. Snažil sa synovi kupovať aj darčeky, ale balíky sa mu vrátili ako neotvorené, preto s týmto prestal. Mimo mal. J. inú vyživovaciu povinnosť nemá. Je slobodný, žije v penzióne. Je to ubytovňa, ktorú uhrádza zamestnávateľ. Nevlastní nehnuteľnosti ani iný majetok väčšej hodnoty. Mesačne vynaloží 100,- eur na úhradu pôžičky a 50,- eur na úhradu výživného. S bývaním nemá ďalšie výdavky, toto uhrádza zamestnávateľ a tento hradí aj energie. Mesačne na stravu vynaloží 4 000 - 5 000,- Kč, na drogeriu a oblečenie 2 000,- Kč mesačne.

Podľa § 62 ods. 1, 2 a 4 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „Zákon“), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Hmotnoprávnou podmienkou toho, aby súd mohol vo veci výživného opakovane rozhodnúť, je zmena pomerov. V každom prípade musí ísť o podstatnú zmenu trvalejšej povahy oproti poslednej úprave výživného. Pri určení, resp. zmene výživného súd skúma situáciu na strane oprávneného aj povinného. Na strane povinného sú to v prvom rade jeho zárobkové schopnosti a možnosti, majetkové pomery, životná úroveň, počet iných vyživovacích povinností; na strane dieťaťa je potrebné prihliadnuť na jeho oprávnené potreby s ohľadom na vek, zdravotný stav, záujmy a tiež na výšku výživného, ktoré poskytuje druhý rodič. V zmysle judikatúry je potrebné prihliadať ku všetkým okolnostiam, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného, ak sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia rozsudku. Na strane oprávneného u detí je takouto zmenou aj vyšší vek a prechod na iný stupeň školskej dochádzky, resp. návšteva predškolských a školských zariadení.

Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že v danom prípade nastala taká podstatná zmena pomerov, ktorá odôvodňuje zvýšenie výživného na maloleté dieťa. Pri ostatnej úprave výšky vyživovacej povinnosti otca bol tento síce zamestnaný, ale v čase súdneho konania bol práceneschopný. Výška jeho priemerného čistého príjmu bola za obdobie keď nebol práceneschopný v sume 7 300,- Kč, čo pri prepočte na eurá činí sumu 265,70 eur (kurz ku dňu 12.12.2013 - 1 euro=27,475 Kč). V súčasnosti otec dieťa je zamestnaný a výška jeho priemerného mesačného zárobku v roku 2015 bola 8 647,- Kč, čo pri prepočte na eurá činí sumu 319,90 eur (kurz ku dňu 16.12.2015 - 1 euro=27,030 Kč). Otcovi nepribudla žiadna vyživovacia povinnosť, nad rámec bežného súdom určeného výživného ničím neprispieva na výživu svojho syna. Zmena pomerov nastala aj na strane maloletého dieťaťa, ktoré vyrástlo a jeho odôvodnené potreby sa zvýšili. Maloletý J. je od septembra 2015 žiakom Materskej školy v E., s čím vznikajú matke zvýšené finančné náklady.

S prihladením na zistený skutkový stav, zárobkové možnosti otca dieťaťa, odôvodnené potreby maloletého dieťaťa, jeho vek, zdravotný stav, súd zvýšil výživné počnúc mesiacom september 2015 u maloletého syna na čiastku 90,- eur mesačne.

Dlžné výživné za obdobie od 1.9.2015 do 30.11. 2015, pozostávajúce z neuhradeného zvýšeného výživného v celkovej výške 120,- eur (3 x 40,- eur), súd prihladajúc na majetkové, zárobkové pomery otca dieťaťa, mu povolil splatiť v pravidelných mesačných splátkach vo výške 10,- eur, ktoré sú splatné spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok.

Keďže na strane otca mal. dieťaťa neboli zistené také zárobkové a majetkové pomery, ktoré by umožňovali zvýšiť výživné na sumu požadovanú navrhovateľkou, súd jej návrh v prevyšujúcej časti zamietol. Učené výživné vo výške 90,- eur mesačne považuje súd toho času za primerané.

Podľa § 96 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“), navrhovateľ môže vziať za konania späť návrh na jeho začatie a to sčasti alebo celkom. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je návrh vzatý späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví.

Navrhovateľka, pokiaľ sa jedná o uplatnený nárok na zvýšenie výživného za obdobie od 1.2.2014 do 31.8.2015, zobrala v tejto časti návrh späť. Súd preto konanie v časti zvýšenie výživného za obdobie od 1.2.2014 do 31.8.2015 v zmysle vyššie uvedených zákonných ustanovení zastavil.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a) zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku, v zmysle ktorého, žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie sa mohlo začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd do Prešova.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 OSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. 1 OSP,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205 a OSP),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.